

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Egészévre . . . . . 6 korona
Félévre . . . . . 3 korona
Negyedévre 1 korona 50 fillér
Egyes szám ára 14 fillér.

Felelős szerkesztő:

SZILASSY ZOLTÁN

az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Gerlóczy Géza † (1867—1903).

A magyar társadalomnak és a gazdáknak ismét nagy a vesztesége. Meghalt alsó-viszokai Gerlóczy Géza gazd. tanint. tanár Kassán.

Elhunyt a nemesak családjának, nemesak a gazdasági tanügynek jelent veszteséget, hanem a magyar közéletnek is. Társadalmi mozgalmainkban nehezen pótolható irt hagyott maga után.

Alsó-viszokai Gerlóczy G. szül. Budapesten, 1867. évi szeptember hó 13-án. — A budapesti ref. főgimnáziumban 1884-ben tett érettségi vizsgálata után gazdasági ismeretek szerzése végett 14 hónapot töltött a kishéri m. kir. állami ménésbirtokon, majd az 1885/86—86/87-iki tanévben a magyar óvári m. kir. gazd. akadémiát végezte. 1888-ban ösztöndíjas segéddé nevezték ki a kassai m. kir. gazdasági tanintézethez; e minőségben a hallgatók gyakorlati oktatásánál segédkezik s előadja az „Ügyirálytant” — 1899. november havában ugyanezen intézetnél intéző-segéddé lesz előléptetve s ez állásában az 1891-ik év márczius haváig marad, mikor is segédtanárrá lesz kinevezve, megbízatást nyervén a növény-

Alsó-viszokai Gerlóczy Géza.

termesztési tanszék ellátásán kívül az irodatiszti teendők végzésére, a pénztár kezelésére s a konviktus felügyeletére. — 1895-ben ez utóbbi teendők végzése alól felmentetvén, még a Jogisme és Statisztika előadásával bizatik meg s ugyanazon évben nyeri rendes tanári előléptetését. Mint rendes tanár az 1898-ik évtől kezdve tanszakot cseréli s haláláig előadója a Jóságberendezés és Kezeléstan, Becléstan, Nemzetgazdaságtan, Jogisme és Statisztikának.

Irodalmi munkássága: Az Agnelli-féle „Magyar kincs” burgonya ismertetése termesztési kísérletek alapján. Kassa, 1893. K. ny. — Termesztéskísérlet cikóriával és cikória termesztési módjának ismertetése. Kassa 1894. K. ny. stb.

Ő volt megpendítője és megteremtője a Kassán rendezendő Rákóczy-kiállításnak és a Rákóczy kor kétszázéves dicső évforduló megünneplésének. S most mikor óriási fáradsalmak után együvé hozta a Rákóczy- emlékeket, fölírta

a labancz magyart, hogy emlékezzék a régi szabadságszerető kurucz őseire, most ragadta el őt a halál. Nyugodjék békében!

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk, mint a minők 29 év óta

MAUTHNER ÖDÖN csász. és kir. udvari magkereskedésében Budapesten kaphatók.

A szabadság napja.

— Márczius 15. —

A tavaszi napsugár még nem is törte át melegével a levegőt, az anyaföld méhéből szabadságot és vérrózsákat fakasztó márczius a csontfá fagyott réteg még föl sem engedett, de érezzük, hogy elérkezett a természet hajnalhasadása, mely ötvenöt esztendő előtt kizsendítette a költő lelkéből a dalt: »*Talpra magyar!*« Csodálatos hónap. Mindig ebben az időben válnak ki az agyakból a szabadság gondolatai. A szabadságé, de nem azé a szabadságé, mely határt nem ismer, mely nemzetközi, mely önző czéljaiban le akarja taposni a hazaszeretnek márcziusban hirhozó virágait. Nemzeti nagy idők, de mindig márczius idusán nyilatkozik meg a nemzeti őserő, mely Rómát is nagygyátette, de a mi magyar államiságunkat is megőrizte immár ezer esztendőnél tovább. Jaj annak a népnek, mely ki akarja magából irtani ezt az őserőt. Az a Fárások sorsára jut, akiknek országát még az égboltozatot emelő gulák és piramisok sem voltak képesek megmenteni. Összeroskadt. Ez az őserő az, amely megnyilatkozott 1848 márczius 15-ikén a magyarban s amely nem hagyta elveszni az elnyomatás szomorú napjaiban. Ez ragyogott be a hazafiak börtöneibe s könnyítette meg rablánczaikat. Ez az őserő vont a glóriába vértanuink homlokát s ez fogja összetörni, zuzni, e nemzet léte ellen áskálódó minden gonoszságot.

A magyar nemzet ma is nagy válság alatt áll. Itthon silány, hitvány bujtogatók kiakarják irtani a magyar szivekből a magyar hazaszeretetet. Alkotmányunk meg van, de ami mindennek alapja, sarkköve, gazdasági függetlenségünk van kockán. A földet mozgatja az idegen tőke ereje s népünket, véreinket kivándorlásba, idegen szolgaságba kergeti a nyomoruság.

Küzdelem előtt állunk tehát ismét, de amelynek győzelmét nem karddal, szuronynyal kell kivivnunk. De az új száz esztendő e hajnalhasadásán mintha éreznők, hogy diadalra fog vezetni magyar gazdatársadalmunk függetlenségi harcza is, mely érvényre akarja emelni a becsületes nemzeti munka érdekeit, hogy összes gazdasági erőink egymás mellett és együttesen, összhangban működve, boldoguljon maga a nemzet egyeteme!

Ebben a reményben és gondolatban a magyar szabadság születésének szent napján pedig

emlékezzünk meg azokról, akik kiküzdtek Magyarországot politikai függetlenségét és leborulva a földre, csokoljuk meg a rögöt, mely nemzeti vértanuink csontjait takarja.

ORSZÁGGYÜLÉS.

„Fürdik a holdvilág az éj tengerében“ írja Petőfi Sándor egyik szép versében; mi meg elmondhatjuk, hogy fürdik a magyar országgyűlés az obstrukció tengerében. Mert mit törődnek a szélsőbali urak azzal, hogy lesz-e kiegyezés, költségvetés, ők csak obstruálnak a katonai javaslatok ellen s most már faltörő kosokkal.

A múlt szerdai ülés elején a csikszentmártoni kerületben való időközi választáson — ahol tudvalevőleg Györffy Gyulát választottak meg — elkövetett állítólagos visszaélésekről esett nagy vita.

Ezután rátértek a katonai javaslatokra. Először Justh Gyula szólalt fel s magvas beszédben próbálta Andrássy Gyula és Tisza István grófoknak a hadsereg-ről mondott állításait cáfolni. Justh különösen a magyar nemzeti hadsereg felállítását sürgette, amely legbiztosabb védője a trónnak és a nemzetnek.

A javaslat ellen még Pozsgay Miklós szólott hosszasan s ezzel vége lett az ülésnek.

A csütörtöki tanácskozáson Eötvös Károly töltötte ki az időt egy hosszú és élvezetes beszéddel a javaslatok ellen. Az öreg veszprémmegyei vajda azonban rekedt volt s ez alkalommal még hivatkozott az ismert ékesszólásával.

A pénteki ülés elején személyi csete-paté volt Rakovszky István és Bartal Aurél, a hírhedt stomfai választás elnöke közt.

E kis személyes ügy elintézése után a t. Ház mulatni kezdett. Gabányi Miklós szólott a katonai javaslatokhoz. Mondásai állandó derűtséget keltek addig, míg azt a kijelentést nem tette, hogy

— A honvédelmi miniszter az egyik lábbal penzióban, a másikkal a koporsóban van.

Gabányit ezért nemcsak a jobboldal, hanem saját pártja is megbüntette, — mindkét oldalról nagy tömegekben kivonultak a folyosókra.

Gabányi után Horváth Gyula tett szemrehányást a kormányt támogató sajtónak, hogy nem ismeri el az obstrukció jogosultságát.

A szombati nap egészen azzal telt el, hogy Holló Lajos, Lengyel Zoltán, Lovászy Márton, Rakovszky István megvádolták a kormányt, hogy az a vasárnapra tervezett függetlenségi népgyűlés megrontására szövetkezett a szocialistákkal. Ezt a vádat Széll Kálmán miniszterelnök erőlyesen utasította vissza.

A hétfői ülésen gróf Apponyi Albert kegyeletes szavakkal emlékezett meg Magyarország egykori miniszterelnökének, Bittó Istvánnak elhunytáról. E szomorú kezdetű viharos jelenet követte. Gróf Zichy Jenőt ugyanis egy budapesti, Vészi József nevű, újságíró megtámadta az újságjában.

Gróf Zichy Jenő erős szavakkal utasította vissza az ellene intézett támadást, miközben a következő szavakkal méltatta a Vészi József nevű újságíró hirlapírói ténykedését:

A legjobb minőségű háztartási és gazdasági cikkek, hamisítatlan jó italok a legkedvezőbb árakon a fogyasztási szövetkezetek útján szerezhetők meg. A melyik faluban fogyasztási szövetkezetet akarnak létesíteni, a mozgalom kezdeményezői forduljanak a

„Hangya“, a Magyar Gazdaszövetség Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezetéhez
BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám.

— Ágyból keltem fel orvos tilalma daczára, hogy megvédhessem becsületemet. (Halljuk! Halljuk! a baloldalon.)

Egy kollegám, *sajnos, hogy így kell ezimezmem*, nem átalloita ebben az ujságban (mutatja az ujságot) a Budapesti Naplóban egyik pamfletszerű, amennyiben reám vonatkozik, elejétől végig *telivér valótlansággal összeállított cikket közölni*. (Igaz! Ugy van! a baloldalon.)

Rakovszky István: Szokás szerint!

Gróf *Zichy* Jenő: Ez a czikk nemcsak az igazsággal, de a tisztesség elementáris fogalmával homlok-egyenest ellentétben áll. (Igaz! Ugy van! a baloldalon.) Különben ez a piszok, ez a sár az illetőre magára esik vissza. (Igaz! Ugy van! a bal- és szélsőbaloldalon.)

Rakovszky István: Dupla játékot játszanak itt!...

Vészi: Igen! Ujságíró és politikus!

Gróf *Zichy* Jenő: Valakire mindenféle lehető legczudarabbat lehet ráfogni és aztán őt denuncziálni, arra nézve én, a parlamentáris fogalmakkal nem akarván ellentétbe jönni, kritikát egyáltalában nem gyakorlok. (Helyeslés a baloldalon.)

Kubik Béla: Nem is érdemli meg!

Rakovszky István: Nem bizony! *Amugy is ismerik!* Uj magyar irányzat.

Gróf *Zichy* Jenő: Én az egész tüntetés rendezésébe nem folytam be, akárki állítja is ezt, én erre azt mondom, hogy az nem igaz, ha szavamot adom rá, akkor az uraknak ezt el kell hinniök. (Zajos helyeslés balfelől.) Ami a politikai álláspontot illeti, erre is kívánok röviden nyilatkozni. *Nem fogok ettől az urtól sem tisztességet, sem hazafiságot, sem pedig apostoli királyunkhoz való hűséget tanulni*. (Élénk helyeslés balfelől.)

Rakovszky István: Tolakodás, semmi egyéb.

Gróf *Zichy* Jenőnek *Szell* Kálmán miniszterelnök s *Vészi* József, — aki különben melleleg megjegyvezve — óbudai képviselő is, válaszolt, az ülést pedig *Papp* Elek töltötte ki azután a katonai javaslatok ellen tüntető beszédével.

A szerdai tanácskozáson *Buzáth* Ferencz és *Kecskeméthy* Ferencz keltek ki erősen a katonai javaslatok ellen.

Papirosbuza.

A „*Független Ujság*“ olvasói sokszor olvastak már a papirosbuzáról; bővebben nem is kell magyarázni, hogy mit értünk papirosbuza alatt, mely a budapesti gabonatőzsdén szerepel. Egy ember, akinek egy talpalatnyi földje sincs, nem terem egy szem buzája sem, nem szánt, nem vet, nem arat és mégis buzát árul vagy vesz — a papiroson. Ez a papirosbuza. A budapesti gabonatőzsdén földmiveléshez egyáltalában nem értő emberek árulják. Kínálják a buzát, vagy veszik, de csak — papiroson. Aki vett,

az át nem vesz egy félvéka buzát sem, aki eladott buzát, az azt nem szállítja, hanem eladó és vevő kiegyeznek. Megnéznek egy lepedőnyi nagyságu német ujságlapot, hogy abban a buza árát mennyire taksálta az az ujságcsináló és a vétel és árközi különbséget kiegyenlítik egymásnak.

Hát-szen, ha papirosbuzajátékot üznek ezek az emberek, ebből valami országos baj nem lehet! — mondaná valaki. — Igen ám, de ezek az emberek ezt a *szinleges* adásvételt arra használják fel, hogy a buza árát mesterségesen leszorítsák, a tulságos kínálat által, amint az ő zsebük kívánja. Sok ezer gazda verejtékes munkájának a gyümölesével folyik azután ez a játék, melyet *födözetlen határidő üzletnek* neveztek el.

Egy nemes gróf, nevén *Zselénski* Róbert, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület alelnöke a kiscgazdák, apró emberek önzetlen barátja, mutatott rá a képviselőházban tartott beszédében arra a nagy veszedelemre, mely a papiros buzával üzött piszkos játék nyomában támad. *Zselénski* gróf erélyesen követelte a képviselőházban, hogy a papiros buzával üzött játékot, a *födözetlen határidő-üzletet* tegyék lehetetlenné, mert a tőzsdejáték örvényébe sodortatva, évről-évre számos kiscgazda tönkremegy. Fölhozta a gróf a Rohonczy orsz. képviselő esetét, aki maga bevallotta néhány évvel ezelőtt, hogy a tőzsdén játszva rutul becsapták őt a papirosbuza vigéczek. A Rohonczy esetében 70 ezer métermázsa szemetes szerb buza szerepelt, vele megvetették drágán a buzát, de visszavenni nem akarták potom áron sem s így Rohonczynak a nyakán maradt ez a tengernyi papirosbuza, s nagy összegeket kellett fizetnie különbözet gyanánt. *Zselénski* gróf erélyesen követelte, hogy a kormány törölje el a földszinéről a papirosbuzát s vele a *födözetlen határidő-üzletet*, mely már sok ember tönkrejutását okozta ebben az országban.

Birák gyűlése.

Az állami tisztviselők fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslattal nincsen megelégedve a magyar igazságszolgáltatás szolgálatában álló birói kar sem.

A birói szervezet életbeléptetése óta ez az első eset, hogy a birók is összegyűljenek közös tanácskozásra sorsuk megbeszélése végett. Vasárnap délelőtt tartotta meg a magyar birói kar ezen tanácskozását a budapesti büntető törvényszék esküdtzéki termében.

A magyar birói kar mérséklete és higgadtsága megfelelő alap hiányában bizonyára tartózkodott volna az oly súlyosabb kijelentésektől, amilyenek a

A Jenner-Pasteur-féle oltóanyagot szállítja:

A MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-UTCZA 31.

Az anyagok a legjobb tudományos módszer szerint készülnek PERTIK PROFESSOR felügyelete alatt.

VÉDŐOLTÁSOK

LÉPFENE ELLEN.

Az anyag hónapokig eltartható.

Biztos védelmet nyújt.

Lovak, birkák és szarvasmarháknak.

Egy birka oltása ..... 12 fillér.
Egy 16 vagy szarvasmarha oltása ..... 24 fillér.

SERTÉSEK OLTÁSA

ORBÁNCZ ELLEN

RAPID-SZERUM:

az orbánczos fertőzésnek kitett sertéseket 1-2 óra alatt biztosan megmenti a veszélytől.

Egy sertés szerumos oltása ..... 30 fillér.

A rendes Pasteur-féle oltóanyag sertésenként ..... 12 fillér.

gyűlésen általános helyeslés között elhangzottak, mely a rendszertelenség vádját sütötte rá a kormányra, de amellett bizonyos rendszert is megállapított; olyat azonban, melyet alkotmányjogi szempontból felette veszedelmesnek tart.

Tudniillik annak idején, amikor a biráskodást elválasztották a közigazgatástól, a birói hatalmat úgy a felfelé, mint a lefelé való függetlenítés által alkotmányjogi biztosítékkal látták el: a birák külön osztályt alkottak és a közigazgatási tisztviselőknél kedvezőbb anyagi helyzetben részesültek.

Ezeket a mostani javaslat kikezdi, mert ismét be akarja kebelezeni a birói kart a közigazgatásba. Ebben a gyűlés tervszerűséget lát a birói független hatalom megnyirbálására, kezdeményező törekvést lát arra, hogy a politikai hatalom a maga befolyása alá vonja a birói függetlenséget és ezzel együtt kezei között tartsa a birói kart is.

A törvényjavaslatban — a birói hatalom eme erkölcsi lesüllyesztése mellett — az anyagi kérdést illetőleg is sérelmet lát, mert a javaslat nem javítás, hanem lefokozás, nem haladás, hanem hanyatlás.

Az alaposan kifejtett és megokolt sérelmeket a gyűlés egy emlékiratba foglaltatja össze, melyet minden illetékes tényezőhöz eljuttatnak.

A Mollináry-bakák dicsérete.

A nóta megörökítette már, hogy nincs párja a Mollináry-bakának s most ezt a dicsőséget hivatalosan is elismerik. Az ezred hosszabb idő óta Szerajevóban állomásozik, honnan bizony messziségénél fogva ritkán kerül egy-egy hír szép Magyarországra.

A görbe országban nem valami jó dolga van a magyar bakának; hazulról ritkán hall hirt, a bosnyák nép nyelvét nem érti. Február 28-án, szép és lelkes ünnepük volt a bakáknak, új parancsnokuk, Vogel Simon ezredes, ékes magyar szóval köszöntötte a legénységet s a nótánál is szebben hangoztatta a Mollináryak dicső multját. Beszéde, a melyet a tisztikar jelenlétében, az ezred előtt mondott, így hangzik:

Katonák!

Ő felsége, legfelsőbb hadurunk kegye folytán az ezred élére állítatva bajtársi szívem teljes melegével üdvözöllek benneteket, üdvözöllek deli fiai a szép alföldi rónának, Mollináry-bakák! Határtalan volt örömem, midőn dicső uralkodónk éppen a legmagyarabb ezred vezetését bizta rám, mely oly sok évi fennállása óta csak dicsőséget szerzett és a legvésteljesebb időben is

mindig gyarapította egy-egy levéllel ugy saját, mint a hadsereg babérkoszoruját. De ez a hirnév kötelességeket is ró reánk, azért tehát, katonák, őrizzétek szemetek világaként e szép és moesoktalan hirnemet! Fegyelem, kötelességtudás és példás magaviselet által mutassátok meg, hogy méltó fiai vagytok dicső elődeiteknek, kik nem feledkezve meg sohasem szent esküjükről, annyi esatában s adáz küzdelemben adták megkapó példáját a trón és haza iránti hűségnek s hogyha majdan legfelsőbb hadurunk kegyes akaratának úgy tetszik, hogy a tett mezejére szólítson benneteket, trónt és hazát védeni, hadd zengje hát a nóta: Nincs párja a Mollináry-bakának!

A magyar bakák perczekig éljenezték a derék parancsnokot, a ki első szereplésével meghódította a szívüket.

A katonai javaslatok ellen.

A kormány által a képviselőház elé beterjesztett katonai javaslatok lázba hozták az egész országot. Míg a törvényhozás termében a törvényhozók vitáznak a javaslatok felett, addig az egész nemzet háborog miattuk, tiltakozik számos alakban az ellen, hogy a katonai törvényjavaslatok törvényerőre emeltessenek. Városok, falvak, törvényhatóságok s társadalmi intézmények egyaránt fölemelik tiltó szavukat.

A katonai javaslatok elleni mozgalmakról az alábbi tudósításunk számol be.

A székes-fővárosban.

Függetlenségi képviselők és független érzelmi polgárokból alakult bizottság népgyűlésre hívta össze a magyar székes-főváros polgárságát a mult vasárnapra. A szociálistákat is fölhevítette a bizottság, hogy szintén vegyenek részt a népgyűlésen. Ez okozta aztán azt, hogy a népgyűlés nem a tulajdonképpeni napirend szerint folyt le. A szociálisták valósággal megakadályozták a gyűlés békés lefolyását. A független polgárság határozati javaslata helyett a saját javaslatukat akarták elfogadtatni a népgyűléssel, mibe a gyűlést összehívó országgyűlési képviselők bele nem egyeztek. A nagy népgyűlést ennek folytán meg sem tartották, hanem a polgárság olyan tüntető körmenetet rendezett, mely méltó párja volt annak a tüntetésnek, mely a magyar fővárosban 1887-ben az u. n. véderővita alkalmával folyt le. Mintegy 20—25 ezerre rugott az a beláthatlan nagy négytömeg, mely az országháza elől kiindulva vonult végig a főváros széles utjain.

A vidéken.

Szolnok város polgársága pártkülönbség nélkül nagy népgyűlésen tiltakozott a katonai javaslatok ellen a mult vasárnap s hétfőn 150 tagu küldöttség

Ösmeri ön a legujabb "KALMÁR"-rostákat,
Lóhere-mag és gabonatisztító gépeket ???

Mindezek a gazda legjobb kincskereső eszközei.

Bővebb felvilágosítást ingyen és bérmentve ad KALMAR ZS. utóda rostagyáros Hódmező-Vásárhelyen.

nyújtotta át gróf *Apponyi* képviselőházi elnöknek a javaslatok életbeléptetése ellen tiltakozó beadványt.

Jászberény város polgársága szintén felirattal készül járulni az országgyűlés elé s kérni fogja, hogy a katonai javaslatok vétessenek le a napi-rendről.

Debreczenben a javaslatok ellen tiltakozó ifjusági gyűlést az akadémia tanári kara beszüntette.

Czepléd város polgársága szintén népgyűlésen tiltakozott a katonai terhek emelése ellen.

Zilahon, Nagy-Károlyban, Gyalun, Orosházán és még számos helyen tartottak gyűléseket.

Maradjunk idehaza.

— Egy kivándorló intelmei. —

Egy Braziliába vetődött magyar ember keserves levelet küldött most Budapestre egy barátjának. Elpanaszolja a kivándorlók rettenetes nyomorát, méddő munkáját s arra inti honfitársait, hogy ragaszkodjanak a hazai röghöz. Rendelkezésünkre bocsátott leveléből közöljük a következőket:

Idékezésünk alkalmával bedugtak bennünket az ős vadonba s abból kell élő földet csinálni. Kaptunk egy ejszét, egy kapát, egy görbe kést, azonkívül öten egy nagy és egy deszkametsző fűrész, egy pár furót és egy zsindehasító vasat. Ezekkel kellett megkezdennünk a gazdálkodást. Először is egy jó darab erdőt levágtunk s hagytuk egy hónapig feküdni, azután fölgyújtottuk, elégettük s beültettük kukoriczával. Tessék most elgondolni, így megy ez évről-évre. A fát nem tudjuk értékesíteni, el kell égetni s ami földet csinálunk, azt kapával kell megmunkálni, hogy amit termelünk, azt keserves verejtékünk árán kapjuk. Nagyon sokszor azonban hiába dolgozunk. Ha valamit el akarunk adni, azért meg a szatócsok nem akarnak pénzt adni, hanem azt akarják, hogy cseréljük be iparcikkéért. Így bizony nem tudunk pénzhez jutni, de az már kicsinált dolog is, mert egyszer fölтанuja voltam, hogy egy hivatalos ur mondta a boltosnak, hogy ha lehet, csak pénzt ne adjanak a kolonistáknak. — Biztos tehát, hogy a hivatalos urak is nyomnak bennünket. — Egy lélekzetre el sem tudom mondani a bajainkat; de ami legjobban fáj és nyomja szívünket, az a hazánktól való távollét. Azt a tanácsot adom minden magyar honfitársamnak hogy ha mást nem ehetik, mint kenyeret és kolompért, maradjon otthon, mert nekünk bizony még kolomperra sem jut. Az itteni ételek különben is élvezhetetlenek, nem magyar embernek valók és méregdrágák. Óva intem tehát minden honfitársamat, hogy maradjon otthon, szeresse drága magyar földünket, legyen hű polgára a magyar hazának. Isten áldását kívánom kedves magyar hazánkra! — Kelt Jaguáry, 1903. január 20. *Adorján József, Estado Rio Grande do sul Colonia: Jaguáry do Brasil.*

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

Szövetkezeti gabonaraktáraink.

Ezen a czímen dr. *Horváth János* a szövetkezeti mozgalom nagyérdemű munkása egy figyelemre-méltó könyvet írt, amelyet melegen ajánlunk mindenki figyelmébe, a ki gabonaértékesítés kérdésével foglalkozni kíván. Papok, tanítók, jegyzők, szövetkezetek vezetői, akik hivatva vannak arra, hogy egy-egy faluban elvessék a gabonaraktár-szövetkezet eszméjét, ebben a könyvben*) megtalálhatják mindazokat a tudnivalókat, amelyek ily raktárak alapítására, berendezésére, építésére, kezelésére vonatkozólag szükségesek. De ismerteti egyuttal azokat a tudnivalókat is, ami szükséges az ily szövetkezetek munkásságának kifejtésénél. Leírja az értékesítés módját a katonai szállításokban való részvétel tudnivalóit stb.

Ami a gabonaraktárak szervezését illeti, érdekes felvilágosítást találunk a könyvben az Orsz. Közp. Hitelszövetkezet idevágó rendszerére vonatkozólag. E szerint ott, ahol már van hitelszövetkezet, nem szükséges és nem is szoktak külön magtárszövetkezetet alakítani. A magtárszövetkezet létrejöhet mint az illető hitelszövetkezet külön üzletága, vagy alosztálya, amelyeknek vezetői azonosak a hitelszövetkezet vezetőivel. A hitelszövetkezet ezen alosztályának tagjai lehetnek más hitelszövetkezetek tagjai is. Ezt a rendszert már csak azért is előnyösnek kell tartanunk, mert a tagok így megtakarítják az új üzlet rész s a beiratás költségeit.

Horváth János könyve, amint mondtuk, felvilágosítást nyújt a szövetkezeti gabonaraktáraknak minden csinára-binjára vonatkozólag. Különösen fontos az a fejezete, amely a szövetkezeti magtárak ügyeinek vezetésére és a magtár kezelésére vonatkozik. Ez különösen a már megalakult szövetkezetek vezetőinek fog becses utmutatásul szolgálni. Részletes felvilágosítást nyújt a könyv az előlegkölesönök nyújtásának módjaira nézve is.

A raktározott gabona értékesítése szintén fontos kérdést képez, erre vonatkozólag *Horváth János* könyvében bő felvilágosításokat találunk. Kifejti érthetően és kellő részletességgel, hogy a magtárszövetkezetek mi módon vehetnek részt a katonai szállításokban.

Rá kell végül mutatnunk arra, hogy a könyv

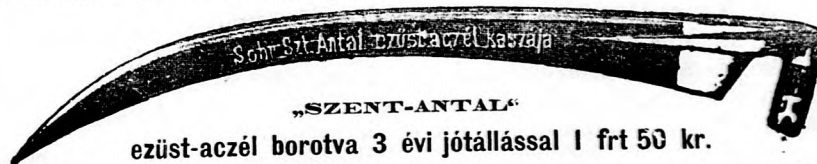
*) A könyv ára 2 korona. Kapható a szerzőnél Budapest. Baross-utca 13., valamint minden könyvkereskedésben.

A „Sohr Szent-Antal“ ezüstacél-kaszagyár, melynek egyedüli és kizárólagos szétküldője és elárúsítója

Sohr József, Somogy-Szill,

ki a londoni kiállításon is nagy aranyéremmel és díszoklevéllel lett kitüntetve. — 100 koronát fizet annak, ki egy más gyárból egy „Sohr Szent-Antal“ kaszát tud előmutatni. — 200 koronát fizet annak, a ki 100 drb „Sohr Szent-Antal“ ezüst-acél kaszái közül 5 rosszat tud előmutatni. A ki teljesen megbízható jó kaszát akar magának beszerezni, az addig kaszát senkitől ne vásároljon és ne rendeljen, míg fenti hírneves cégétől képes árjegyzéket nem kér, melyet az bárkinek ingyen és bérmentve küld.

Mindenki kérjen árjegyzéket egy levelező-lapon. — A téli hónapok legalkalmasabbak megrendeléseket gyűjteni. Gyűjtőknek kedvezmény. — Teljes jótállás! — 10 drb rendelésnél 1 drb ingyen! Lelkiismeretes kiszolgálás! — Több ezer köszönőlevél és utánrendelés áll az érdeklődőknek rendelkezésükre.

ezüst-acél borotva 3 évi jótállással 1 frt 50 kr.

mellékleteként egész halom magtárak építéséhez szükséges terveket talál az olvasó.

Egyszóval egész nyugodtsággal ajánlhatjuk dr. Horváth Jánosnak a szövetségi gabonaraktárakról írt könyvét mindenkinek, aki a kérdéssel foglalkozni óhajt. Magyar nyelven ily részletes és minden tekintetben felvilágosítást nyújtó munka még nem jelent meg, jól teszi, aki azt megszerezni iparkodik.

Fogyasztási szövetkezet Fiumében. A magyar kikötőváros polgársága körében egyesület alakult, mely tekintettel a drága megélhetési viszonyokra elhatározta, hogy nagyszabású fogyasztási raktárt létesít. Az új egyesület nemrég tartotta első ülését, melyen végleg megállapították, hogy a fogyasztási raktárt még ez évben létesítik s átadják a forgalomnak.

A gabona ára és a szövetkezetek. Olvasóink tudják, hogy Németországban hatalmas munkásságot fejtenek ki a szövetségi magtárak szervezése körül. Sikertült is a kormány támogatásával egy egész ilyen magtárhálózatot teremteni, amely 1901-ben már nem kevesebb, mint hét millió mázsa terményt adott el, 55 millió márka értékben. A gabonakereskedés nagy része azonban még mindég a régi esaternákon át folyik és sokáig kell fejlődni a szövetségi magtáraknak, míg eljutnak oda, hogy a piacra kerülő gabonának felét ők közvetítik. Fenmarad az a kérdés, hogy az az öt millió márka, amit Poroszország ily magtárak építésére megszavazott, hasznos beruházás-e, nevezetesen milyen hatással vannak a szövetségi magtárak az ár alakulására? Az összegyűjtött adatok szerint a szövetségi uton eladott gabonánál rendszerint igen előnyös árakat tudtak elérni. Bajorországban általánosan mázsánként 50—100 fillérral előnyösebben értékesítették a gabonát. Hasonló volt az eset Badenben. A kambergi szövetkezet azt jelenti, hogy működése általában 50—60 fillérral, sőt többel emelte mázsánként a gabona árát. A szövetkezetek ügyes vezetése mellett a kedvező viszonyokat ki bírják használni s míg előbb a paraszt csak arról értesült, hogy a buza ára esett, most már másként van a dolog, kihasználják az ár emelkedését is. Előbb a kereskedők egymás között intézték el az árak kérdését, most azonban éppen a szövetségi magtárak segítségével beleszólhat a kicsi termelő is. A viszonyok tehát szembeötlően javultak s amennyire mi a saját viszonyainkat ismerjük, a szövetségi magtárak működése nálunk is körülbelül oly eredménnyel jár, mint azt a németországiakra nézve kimutattuk. Illő tehát, hogy ezen a téren nagyobb erélyvel és kitartással törekedjünk előre, mint tettük eddig.

Szövetkezeti fekaltrágyagyár a hegyalján. A hegyaljai szőlők fentartásánál igen érezhető nehézséggel jár a trágya beszerzése, a mely körülmény több szőlősgazdát arra indított, hogy fekaltrágyával tegyenek kísérletet. Mivel ezen kísérletek kitűnő eredménnyel jártak, a Zemplénmegyei Gazdasági Egyesület egy szövetségi fekaltrágyagyár felállítását tervezi.

A Tokaj-Hegyalja tövében elterülő Bodrog-Közön ugyanis kimeríthetetlen mennyiségben áll rendelkezésre a lép-tözeg, melynek termelése s beszállítása minimális költséget okozna. E fontos közgazdasági eszme fölkarolását s e törekvéseinek gyors megvalósítását az egyesület a földmívelésügyi és a kereskedelmi kormánytól külön kérelmezte.

Nagyszabású szövetségi eszmét vet fel dr. Hamvai Lajos egy m.-szigeti ujságban.

Javaslattevő a gyümölcstermesztés nagy fontosságát ismertetvén, ezen gazdasági ágazat nagyarányú felkarolása érdekében tesz gyakorlati javaslatokat, melyeknek lényege abban áll, hogy létesítsenek Máramarosban nagy megyei szövetkezetet, a melybe minden földesgazda, a ki gyümölcstenyészésre akarja földjét felhasználni, bevonassék. Kérjék meg a vármegyét, az államvasutakat, az államot, a kincstárt, hogy az utak széleire, a vasutak partjaira, az erdők határaitra mindenütt gyümölcsfákat ültessenek. Egy egységes, nagy, erős szövetkezetet képzelek, ugyanond, szakavatott központi és vidéki vezetéssel, a mely szövetkezet idővel 100,000 holdnyi gyümölcsösöket létesítené, nagy pinczékkel, szárítókkal, erjesztőkkel, sőt pálinkafőzőkkel. Tehát egy nagy termelő, feldolgozó és értékesítő szövetkezet volna ugyszólván az egész vármegye. Szinte kiszámíthatatlan, mennyi jövedelmet hajtana idővel ez a nagy gyümölcskert, a melylyé a vármegye átalakulna. A mellett a kosárfonóknak, ládikakészítőknek, fagyapotgyárosoknak annyi munkát és keresetet adnának, hogy a házi- és gyáripar óriási lendületet venne.

Szép tervezet és valóban érdemes lenne a megvalósításra. Ambár alapos a kételyünk, hogy gyakorlati kivitele érdekében lépések történjenek, holott pedig a tervezett szövetkezet létesítése éppen nem tartoznék a lehetetlenségek közé és annak főfeltételét nem is az állami támogatás, sem pedig valamely tulságos nagy tőkeösszeg egybegyűjtése, hanem egyedül az érdekelt birtokosság elhatározása, akarat ereje és kitartó munkálkodása képezné.

• TÖRVÉNYKEZÉS •

Az áldozatok hagyatéka. Berlinben a rablógylőkossáért kivégzett Gönczy József áldozatainak hagyatéka dolgában megindult pörök most véget értek. Gönczy tudvalevőleg egy Schulze Augusztá nevű özvegy asszonyt és mostoha leányát, Schulze Klárát gyilkolta meg, akik tetemes örökséget hagytak hátra. Csakhamar egy Lurtz nevű nagyszabású kéményseprő jelentkezett, aki azt mondta magáról, hogy Schulze Augusztának törvénytelen fia s ezen az alapon követelte az örökséget. Több ízben elhalasztották a pör tárgyalását, míg végre elutasították keresetével, mert megállapították, hogy Schulze Augusztá csak tizen-négy esztendő volt, a mikor Lurtz született. A hagyatéka dolgában megindult másik pör érdekesebb. A két meggyilkolt asszony ugyanis egymást tette meg vagyona örökösévé. Így ha Schulze Augusztá halt volna meg előbb, a vagyont Schulze Klárára szállott volna s most ennek természetes örököseit, a rokonokat illeti meg a hagyatéka. Ha ellenben a leány halt meg előbb, az özvegy rokonai örökölnek. Szakértő orvosok kihallgatása után a bíróság megállapította, hogy Gönczy először Schulze Augusztát gyilkolta meg s ezért Schulze Klára rokonait illeti meg az örökség.

A megrágalmazott statisztikai hivatal. Három hónappal ezelőtt a marosvásárhelyi esküdtszék két hó-

napi államfogházra és háromszáz korona pénzbüntetésre ítélte Lassel Jenő dr. brassói evangélikus gimnáziumi tanárt, aki egy ottani német ujságban megrágalmazta az országos statisztikai hivatalt. A szász professor azt írta a statisztikai kivatalról, hogy hamis és megbízhatatlan adatokat közölt, csak hogy a kiveszőfélben levő magyarság szaporodását mesterségesen tüntesse föl. E vádak megecfálására a kereskedelmi miniszter a marosvásárhelyi királyi ügyészséget hatalmazta föl, aki azután nyilvános rágalmazás ezimen indított sajtópört. A kuria első büntetőtanácsa a benyújtott semmiségi panaszokat elutasította, mindazáltal az enyhítő 92. szakasz alkalmazásával a fogházbüntetést elengedte s csupán a kiszabott háromszáz korona pénzbüntetést hagyta meg.

A vármegye rágalmazója. Lőrinczy István, Kenézli szabolesmegyei község körjegyzőjének pénztára egy vizsgálat alkalmával nem volt egészen rendben. Nem hiányzott sok pénz, csak körülbelül 16 forint. A felülvizsgáló megyei főügyész, Sziklay Pál természetesen kötelezte a jegyzőt és a község biráját, hogy egyetemlegesen térítsék meg a hiányt. A jegyző vonakodott s midőn ezért a főügyész az alispánnál feljelentette, egész sorát a vádoló beadványoknak intézte a törvényhatóságához és főispánhoz. E beadványokban Szikszay Pál megyei főügyészt hamis vádolónak és rágalmazónak nevezte, Kemmerling János főszolgabíró rosszakaratu embernek mondta. Lőrinczy Istvánt, kit ugyanakkortájt zsarolásért is megbüntettek volt 3 hónapi fogházra, fegyelmi uton hivatalvesztésre ítélték s azonkívül ellene a nyilvános rágalmazás vétsége miatt az eljárást is megindították. A nyiregyházi törvényszék 5 rendbeli nyilvános rágalmazás vétsége miatt 6 heti fogház és 50 korona pénzbüntetésre ítélte Lőrinczyt. A debreczeni ítélőtábla az ítéletet helybenhagyta. A Kuria I. büntetőtanácsa a vádlott által benyújtott egész sereg semmiségi panaszt elutasította.

A legérdekesebb regényt kedvezményes árban, postadíjjal együtt csak 40 krajczárért rendelhetik meg a „*Függellen Ujság*“ előfizetői. A regénykötet czime: »Kis-Székely pusztulása« a magyar szabadságharez dicső idejéből. Számos szép képpel. Legcél szerűbb a 80 fillért postautalványon küldeni: Péterfy Tamás czimére. (Budapest, IX. Köztelek.)

• MI UJSÁG? •

Márczius tizenötödike. Az egész országban hetek óta készülnek márczius 15-ikének, a magyar szabadság hajnalhasadásának a megünneplésére. Az ország minden kis zugolyában megünneplik márczius idusát. Függetlenségi körök, kaszinók, ipartestületek, asztaltársaságok, egyesületek versenyeznek, hogy minél nagyobb fénynyel üljék meg a dicsőséges mult emlékezetét.

A szerb királyság ünnepe. A szerb királyság proklamálásának huszadik évfordulóját fényesen ünnepelték meg a minap Belgrádban. A székesegyházban istentisztelet tartott, ünnepies fogadás volt a palotában. Este diszebéd volt a konakban. A diszebéden Sándor király Szerbiában képviselt uralkodók egészségére üritette poharát. A szerbek — ugymond a király — akik ma ünneplik a királyság proklamálásának 20-ik évfordulóját, boldogok, hogy ez idő alatt a béke és a rend elemei lehettek a Balkán-félszigeten és azok akarnak maradni továbbra is.

Városok küldöttsége a kormánynál. A törvényhatósági városok legutóbbi értekezlete tudvalevőleg elhatározta, hogy együttes küldöttséggel keresi föl a kormány tagjait és feltárja a városok helyzetét. 24 város küldöttségét márczius hó közepén fogadja a kormány. A küldöttséghez csatlakozásra kérik föl a városok országos képviselőit is. A városok leginkább a közegészségügy javítását czélzó intézkedéseket szorgalmazznak a kormánynál. Ez helyén való is.

Talált kincs. Érdekes leletre bukkantak mult hó 28-án Tóth Györgyné és Balla Istvánné rigyácsi lakosok, özv. Inkey Kálmánné rigyácsi erdőirtásában, hol a nevezettek kapálás közben fagyökér tövében egy kő-korsóra akadtak, melyben 20 drb Mátyás korabeli aranyat találtak. A szerencsés találók már magukénak hitték a leletet s osztozkodni akartak, mikor a csendőrség neszt vette a leletnek és azt elkobozta.

Templomrablás. A letenyei róm. kath. templomot a minap ismeretlen tettesek feltörték s onnan a főoltár szekrényéből egy aranyozott szentségtartót a benne levő szentséggel és egy áldozó kelyhet elloptak. A csendőrség erélyesen nyomozza a tetteseket.

Kivándorlás Peérről. A dunántuli népes községből Peérről egyre vándorol ki a napszámos nép Amerikába. A régi kivándorlók jó híreket küldenek haza övéiknek

A magyar kir. államvasutak gépgyáranak lokomobil cséplőgép és „MILLENNIUM“ aratógép gyártmányai a párisi nemzetközi kiállításon a legnagyobb kitüntetést, a GRAND PRIX-t nyerték.

A magyar királyi államvasutak gépgyáranak vezérügynöksége

Budapest, Váci-körut 32. szám,

ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült 4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű gőzcséplőkészleteit, 14, 16 és 20 lóerejű compound-locomobiljait, és végre

„MILLENNIUM“ legujabb szerkezetű fűkaszáló-, marokrakó- és kévekötő aratógépeit, továbbá: aczélöntésű ekefővel ellátott EKÉIT és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

s ennek folytán megindult a faluból a kiözönlés Amerikába. Csak meg ne bánja ez az elvakított, félrevezetett szegény nép, hogy elhagyja a haza vérrel ázott földjét.

Csalás kávéval. A temesvári rendőrség a mult kedden egy országszerte körözött szélhámost tartóztatott le Mohrer Béla huszonhétéves ujbpesti illetőségű lókupez személyében. Mohrer hetek óta tartózkodott Temesvárott s úgy ott, mint a környékén potom áron kávét kínált eladásra szatócsoknak, kik a jeles férfinak felültek és többen vettek tőle árut. A csalást úgy követte el, hogy a zsákban, melynek egész tartalmát kávéként adta el, csak felülről tartalmazott néhány kiló kávét, az alja pedig tengerivel vagy babbal volt megtöltve.

A nagykikindai városi pénztár botránja. Nagykikinda város pénztári botránjáról annak idején irtunk. A miniszterium a kikindai adóhivatal pénzkezelésének megvizsgálására kiküldte volt Ember Antal pénzügyi titkár, aki a vizsgálatot befejezte. Most jön azonban ennek a botránynak a csattanója, a mult kedden a titkár szállodai lakásáról ismeretlen tettesek ellopták annak utiládáját, melyben a vizsgálati iratok vannak, ugyhogy most már nem bírja a maga valóságában hü képét adni a kikindai botránynak.

Kirabolt postakocsi. A Husztról Dolhára közlekedő postakocsit, mely a dolhjárásai szolgabirói tisztviselők fizetését is vitte, pár nap előtt kirabolták. Az elrabolt pénz és postaküldemények értéke 4000 koronára tehető.

Elpusztult véreink az oceánon tul. Csak két amerikai lapot vettünk a kezünkbe s ebből kiürjük e borzalmas dolgokat. A silver-crecki bányában Bukláva József és Fedlavics Péter honfitársunk mindketten, trenesémgyeiek, a bányarobbanás darabokra tépte, özvegyeik, gyermekeik ugyan hiába várják haza, valamint a dollárokat is, mert a bányatársaság nem fizet semmi kárpótlást. — *Majnerssil-Pa* amerikai gyártelepen fölrobbant szintén a bánya. Prokop József, Onder Mihály és Onder András turócsmegyei tót honfitársaink ott szenesedtek össze. Tizenhét magyar ember pedig halálos sebeket szenvedett. Kanadában még a nyoma is elveszett *Pooder Co. Hamilton* gyártelepen, mely lövőgyapotot állít elő, 12 munkásnak. A robbanás darabokra szaggatta őket. A gyár helyén mélységes ür támadt s a munkások hamvait messze szórta. A gyártól öt kilométernyi távolságban a házak ablaka betört, az állatok s emberek a földre hullottak, mint nagy földrengés idején. És azoknak a munkásoknak soha hamvait nem találjuk meg. Ezek is honfitársaink. Még sirjuk sincs, a hol gyászba borult özvegyük nagy elhagyatottságában bánatát kisírja...

Jól áll-e a bank? Szürös atyafi toppant be az Alföld egyik városának takarékpénztárába. Az igazgató után tudakozódik. Mikor bevezetik hozzá, szürös szemmel jól szemügyre veszi az igazgatót. Végre megszólal:

- Kigyelmed-e a nagyságos takarékpénztári igazgató?
- Én. Mit akar kend?
- Hát csak az a kérdésem volna, jól áll-e ez a takarékpénztár?
- Jól áll-e? Mi köze ahhoz kendnek?
- Hát csak az a közöm, kéröm á'tossággal, hogy kölesön szeretnék kérni vagy nyolczszáz forintokat...

Damjanich-emléktábla. Óbecse községe a Magyar Népkör kezdeményezésére évek hosszú során meg szokta ünnepelni a magyar Szabadság feltámadásának ünnepnapját márczius 15-ikét. Ez évben is az óbecsei összes hivatalok, testületek és társas egyesületek képviselőiből alakult bizottság rendezése mellett ünnepli meg az immár nemzeti ünneppé vált nagy nap 55-ik évfordulóját.

Sőt ezen 55-ik évfordulót a rendes ünneplési me-
derből kitérő módon nagyobb szabásúvá óhajta tenni. Ünnepeyünknek az ad különösebb jelentőséget, hogy e napon avatják fel azt az emléktáblát, melylyel ama házat jelölték meg, hol Damjanich János a magyar szabadságharcz győzhetetlen tábornoka 1848-ban, mint a 3-ik zászlóalj parancsnoka lakott.

Hogy ezen hazafias ünnepey minél fényesebb, lélekemelőbb legyen, azt mi is kívánjuk.

Munkáslakások Békésmegyében. Békésmegye törvényhatósága Lukács György alispán elnöklete alatt minap tartott közgyűlésében elhatározta, hogy a földmivelő munkáslakások első telepét Békés községben létesíti. A cél az, hogy fokozatosan több községben is létesítsenek ily munkásházak. A közgyűlés köszönetet mondott Darányi Ignác földmivelesügyi miniszternek, a jelzett célra engedélyezett államsegélyért. Törődjünk a néppel!

Erdők égése. Lugos környékén úgy az osztrák államvasutak birtokain, mint más birtokosok erdeiben még mindig napirenden vannak a gyujtogatásból eredő erdőégések. A mult héten a korkáni fensikon, a karánsebesi vagyonszék tulajdonát képező erdőben ütött ki a tűz, mely oly rohamosan terjedt, hogy néhány óra alatt több mint kétszázötven holdnyi terület fatermése elhamvadt. A jeselniczai völgyben, az ugynevezett Griviczában a mult héten óriási tűzvész pusztított, mely közel ezerhold erdőterületet semmisített meg. A mentéshez hiányoztak az emberek. A tűz egy hétnél tovább tartott. Versecz közelében, a gyönyörű fejlődésnek indult tülevelűfák állományának legnagyobb része a gyujtogatók áldozatául esett. Ezek a nagy gonddal ápolult ültetévenyek csaknem naponkint föllángolnak más és más ponton, anélkül, hogy eddig sikerült volna a gyujtogatónak nyomára jönni.

JENCs-féle

Magyar Restitutios-Fluid

lovak és szarvasmarháknak.

Gazdaságban nélkülözhetetlen.

Az állatok izomerejét fokozza, kitértővé, erőssé teszi; meg-gátolja a lábak merev benulását, az intágulást s az ugynevezett pókosodást.

— **Árs 2 korona.** —

Postán 2-60 korona beküldése után bérmentve küldi:

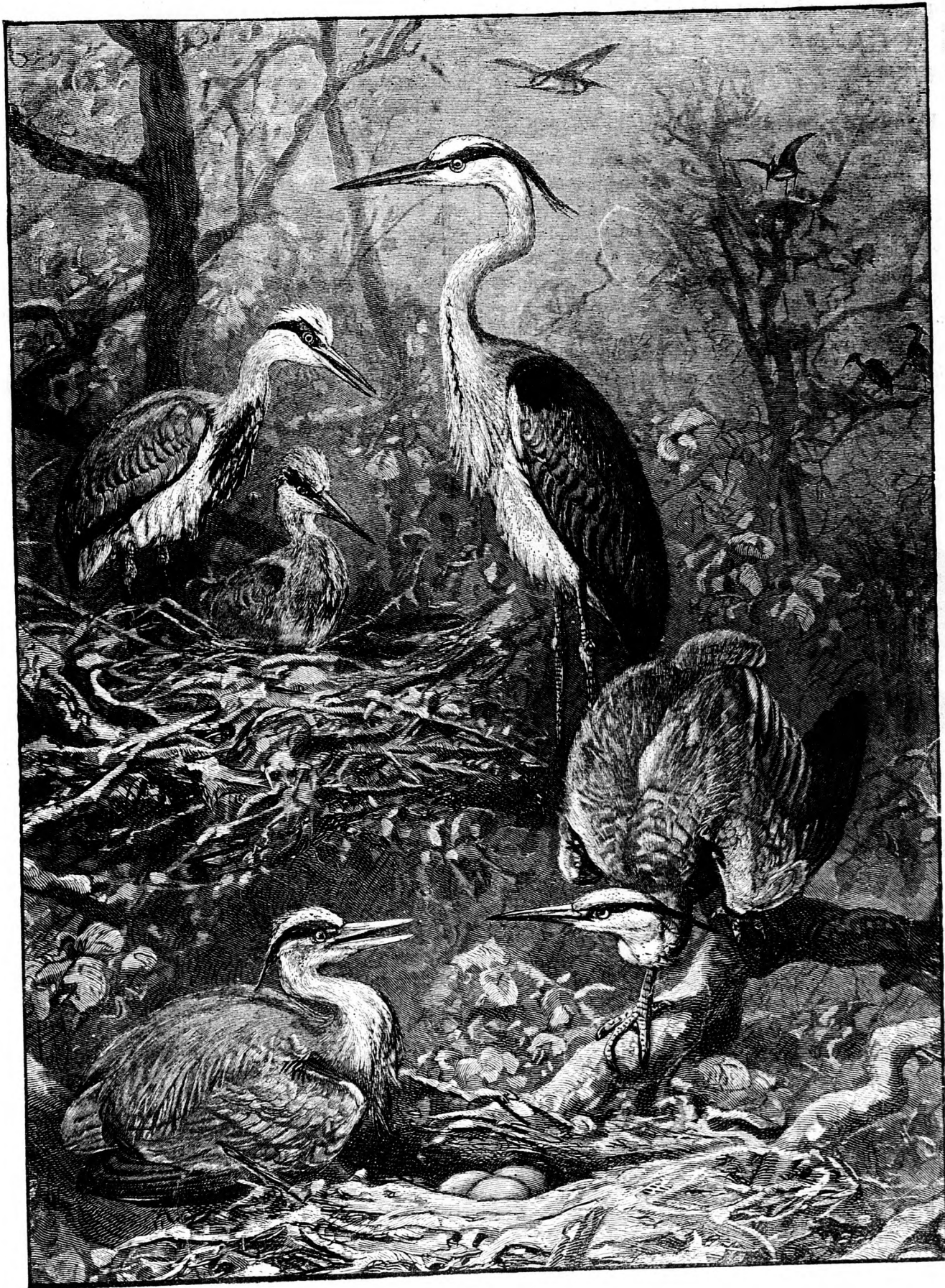
JENCs VILMOS gyógy-szertára

Budapest, II. ker., Széna-tér I. sz.

Főraktár:

Dr. Eöger, Nádor'gyógyszerlárában

Budapest, VI., Váci-körut 17.

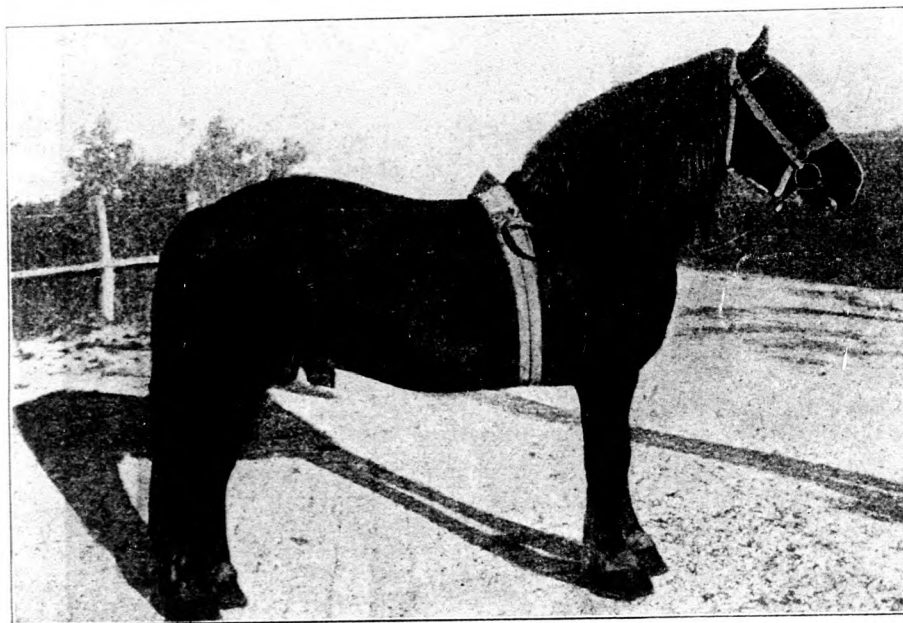

Vizi szárnyasok.

• GAZDASÁGI DOLGOK •

A lovak takarmányának előkészítése.

A lovak legmegfelelőbb takarmánya tudvalevőleg a zab, széna és víz. Bizonyos esetekben azonban a ló eleségét is elő kell készíteni. Az elkészítés módja különböző s ennek következtében a lóra is különböző hatást gyakorol. A magvak zuzása, őrlése, darálása a rágást majdnem fölöslegessé teszi, miért is rosszfogazatu, vagy a betegség folytán lesoványodott lovaknak való; minthogy pedig a rágás mellőzése következtében a ló a zuzott eleséget nem nyálazná be kellőképen, az ezen módon előkészített ta-

Dán Jütlandi fajta törzsmén.

karmányt meg kell nedvesíteni. Sok vizet azonban ne használjunk, mert ez az állatot petyüdtsszerveztüvé és könnyen izzadóvá teszi, mi lankadtságot okoz. A takarmányt megfőzni vagy gőzölni a lovak számára ritkán szükséges; ez különösen petyüdtté tenné az állatot, de azután az ilyen takarmány kevesebbet is ér, mert a tápláló anyagok egy része részint kivonatik, részint oldhatóságát veszíti.

A gyökeres növényeket is felaprózni szokás, hogy a ló könnyebben szájba vehesse, de ekkor azután mielőbb föletessük, mert könnyen megromlik.

A leforrázás és áztatás csak olyan hüvelyeseknél alkalmazandó, melyek régiségüknél fogva nagyon kemények lettek. Ezeket 20 óráig áztatjuk hideg vízben, vagy vízzel leforrázunk és a vizet azonnal le erezttjük róla.

Szokás a zabot megpörkölni, hogy az szárazabb legyen s bizonyos bélbetegségekben (hasmenés) szenvedő lovaknál ez igen jó hatása.

A szálas takarmány felaprításának célja a rágást megkönnyíteni; szécskát azért keverünk főleg az abrak közé, hogy az állatot annak tökéletesebb megrágására és benyálazására kényszerítsük, miáltal az sokkal jobban megemésztetik.

Igen fontos továbbá a takarmány gondos megosztása és a rendes etetési idő pontos betartása; sokkal czélszerűbb a gyakrabbi etetés mérsékelt adaggal, mint ha a lovat éhezettjük s akkor teszszük elé az eleséget, midőn is elgyengült gyomrát könnyen tulterheli. Reggel és délben az etetésnél nem sok ideje lévén a lovaknak, kevesebb szécskát tegyünk a takarmány közé, estére azonban több és hosszabb szálu szécskát keverhetünk közé, mert akkor bőven van ideje, hogy azt megrágja és benyálazza.

A lisztes anyagokat különösen szükséges megnedvesíteni és szécskával keverni, mert különben a gyomorban megsavanyodik, tézstaszertü lesz és könnyen kólikát kozhat.

A csirkék és rovarok.

A csirkés tyukokat rendszeren távol szokták tartani a kertektől, attól félve, hogy kárt tesznek azok ezekben, holott épp e kizárás van ugy a csirkéknek, mint a kertnek határozott hátrányára.

A csirkék ugyanis zárt helyen nem fejlődnek oly szépen, mint ha szabadban tartózkodnánk, viszont a növényeket számos ellenségeiktől megsabadjtják az azok közt futkározó csibék.

A kik próbálták fiatal csibéiket a kertben nevelni fel, azok meggyőződhettek ezen eljárás előnyös voltáról. Az anyát, hogy kaparása által kárt ne tehessen, elzárhatni

az ut mellett egy kis reteszbe vagy borítókas alá, melybe a kis csibék szabadon bejárhassanak s melyeket itt legjobb leforrázott liszttel vagy főtt rostolajjal etetni, melyeken kívül azok állati táplálékot is keresnek maguknak a kertben.

A fiatal csibék sokkal kisebbek, sem minthogy az erősebb s kifejlett növényekben kárt tehetnének, de mégis számtalan rovar képesek elpusztítani. A csibék bátran járkálhatnak az ugorka, bab, borsó, dinnye stb. közt, melyek leveleinek alsó oldaláról, ahol a rovarok rendszeren tartózkodni szoktak, ezeket könnyen lecsipdelhetik. Mennél jobban van trágyázva a kert, annál inkább van szükség oly szárnyasokra, melyek azokat üldözőbe veszik. Minthogy a kis csibék eleinte nem szeretnek anyjuktól messzire távozni, czélszerű, hogy időközönként más-más helyen borítsuk le az anyatyukot, hogy így a körülte futkározó csibék azon környék növényzetét szabadítsák meg a férgectől. Midőn a csibék oly nagyra nőttek, hogy a növényekben kárt okozhatnának, könnyen át lehet őket valamely más szabad helyre tenni.

A vetésnél előforduló hibák.

1. A nagyon kora vetés sokszor nagy hiba. Alig olvadt el a hó, sok gazda már megkezdi a vetést, de elég helytelenül, mert a mag hideg, nedves talajba jutva, a szükséges hő hiányában vagy éppen nem, vagy csak lassan, kevés erővel csirázik; minél tovább fekszik a mag a talajban, annál nagyobb kár esik abban. Legrosszabb eset az, ha a mag a meleg időjárás folytán csirázni kezd s akkor hideg idő állván be, a csirázás menete megakad; ilyenkor, ha a csira nem is megy tönkre, a belőle fejlődő növény mégis mindig esenevész, beteges lesz.

2. Nem kevésbé hibás az igen sűrű vetés is; eltekintve az okszerűtlen magpazarlástól, a tulságos sűrű vetés legkárosabb következménye az, hogy a sűrűn álló növények szárához sem világosság, sem elég levegő nem juthatván, azok bujnak és gyengék maradnak s könnyen megdülnek. Ha melegágyat vetünk be tulságos sűrűre, akkor csak fonálszerű növénykéket kapunk, de sohasem átültetésre alkalmas erőteljes palántákat.

3. Sokat vétének még az irányban is, hogy takarékosági szempontból régi magot használnak vetésre, mely csiraképességét részben, esetleg már teljesen elvesztette. Ha már a régi magot vetésre fel akarjuk használni, akkor annak csiraképességéről előbb tudomást kell szeroznünk, úgy, hogy bizonyos mennyiségű szemet két nedves itatóspapíros közé téve, a rendes szobai hőmérsékletnél csiráztatjuk. Ha sok mag csirázik ki, akkor vetésre még alkalmas, de ilyenkor sűrűbben kell vetnünk.

Kinek az Isten a tanuja.

- Aki harangszóhoz nem emel kalapot, az tőlem alamizsnát nem kap!
- Dehogy nem vesem le, csókolom a kezsit-lábát!
- Én még sohasem láttam.
- Láttá azs Isten. Akár meg is kérdezheti fétisz-telendő ur.

Márczius 15-én 1903-ban.

— A honvédek sírjánál. —

Nehéz csatában elhullott nagyok,
Édes szabadságról álmodjatok,
A büszke trónt megrémítő tusán
Ezért vértetteket, ezért csupán.
Én elsirom a rég titkolt panaszt.
Álmodjatok! Ne halljátok meg azt,
Mitől átok két ősök ajkain
S a porló szívben támad újra kín.

Mi tenni már semmit sem akarunk,
Ismét lánczot csörget vitéz karunk;
Aranynyal vonják be békánk vasát
S nekünk tetszik a fényes ezírfaság.
És bár itthon koldusként görnyedünk
S külföld előtt kétségé lett nevünk,
Mi a szennyet nem mossuk le azér'
S hűségünkért magas mosoly a bér.
Gunyos mosoly! Ez fáj; de hallgatunk,
Mert nyomban rá babát: szobrot kapunk;
Vihetik oszt' kincsünket szerte-szét, —
Még megcsókoljuk a rablók kezét.

A »régi dicsőség« feledve már!
Nyakunkra fészkelte a sötét madár,
Karmával szívünket facsarja ki
És nincsen egy lélek, nincsen, a ki
Szilánkká szaggatná olyves nyakát
S szabaddá tenné e szegény hazát.

Nem látjuk, hogy inog már e talaj,
Hogy csak süket fülekre lel a jaj
És incselgő pribék míg ránk nevet.
Nem látjuk meg, hogy vág rajtunk eret;
Eszünkbe sem jut míg ölelkezünk!
Tizenhárom sebből még vérezünk!
Nem tudni: a végzet mikor talál;
Dicső napunk már is homályban áll;
Ha majd zivatar zug fejünk felett
S villámok korbácsolják az eget
És borzalmas sir nyit száját reánk:
Tőlünk odaveszhet szegény hazánk.
S akkor prédává lesz az ősi föld,
Rémes kacaj fülünkbe majd süvölt:
»Ez hát, magyar, a büszke öntudat?
Hősök, ti! ha-ha-ha, vitéz nyulak!«
... Nem, nem! a szent Istenre nem, soha!
Soha sem lesz sorsunk ily mostoha:
— Fájdalmunk szatirája ez csupán. —
Nem veszhetünk el annyi vér után!
S szemünkbe sem kaczag a félvilág,
Míg Istenünk egy honfit élni hágy,
Míg szívünkben parányi szikra él
És míg lesz bennünk egy kis csöppnyi vér.

*Nehéz csatában elhullott nagyok,
Ti, csak szabadságról álmódjatok
S ha szól a kürt, fiatok sikra száll,
Édes, szent álmotok valóra vál!*

Zsögön Zoltán.

FENYŐVÁRY IBOLYKA.

Eredeti székely regény. Irta: Péterfy Tamás.

(Folytatás.)

(11)

A hátulról érkezők nem adtak volna nagy gondot, bajt utassainknak, hanem a szemben jövők annál veszedelmesebben támadtak.

— Bár csak még egy fáklya volna! — sóhajtott Jancsibá.

De volt oka sóhajtozni! Három farkas állott egyszerre eléje — most mit tegyen?...

A töltések kilöve, a fáklya elfogyva, — esupán egy és az utolsó védelem maradt meg számára. Vitorláját megkissebbíteni még neki nem maradt ideje, így aztán — mikor két-három lépésre lett volna a farkasoktól, — hirtelen magasra emelve ernyőjét nagy ugrást tett a levegőben a vitorla nyelébe kapaszkodva.

A két ifju — látva az öreg szorult helyzetét — elborzadt, de mikor átröpült a farkasok fejei fölött, — kiabálva ujongtak örömben.

Igy folyt a harez a hó fölött még sokáig. Megesett, hogy a fegyvertusával kellett leütni a támadókat nem egyszer, de sebet nem kapott hármuk közül egyik sem. Ha többen jöttek szemben: megtanultak a vén góbétól repülni, s átugrottak a fenévadak fölött, bele kapaszkodva ugrás közben a magasra emelt vitorlaernyő rudjába. Félóra mulva gyérülni kezdtek a támadások. Mindössze nyolczat lőtt egyik-egyik, de a sebesültek és elesettek száma ennél tizszerte nagyobb vala, s hogy az üldözés megszűnt továbbra, azt csak az elesettek nagy számának tudhatni be, melyeket azonnal felfaltak az éhes társak.

Igy érkeztek meg egy óra mulva Pálfalvára, hol legnagyobb esodálkozásukra a felső-utczát nem találták sehol, hanem a székely házikók hosszú sora helyett a fensiknek fehér hóborított folytatása látszott. Valamivel idebb a meredek oldalnál, melyen Pálfalva fekszik, — levonták vitorlájukat, s lassan, lépegetve, tapogatózva közeledtek az oldalon épült faluhoz.

Pálfalván szintén hallották az ágyuzásokat északról, de az orkán nem hagyta őket soká gondolkodni a bömbölő hangok felől. Legfelső utczájuk hó alatt feküdt, azt kellett mielőbb kiszabadítaniok. Az ellenség jövésétől — bár remegtek — egyelőre még sem tartottak, hogy hamar meglepi őket. Hogyan tudnának azok ide jönni a háznagyságu hófúvason át?

Mikor lábszánkós utasaink a falu fölé érkeztek, — alant javában folyt a hóhordás. Kint dolgozott a falu apraja-nagyja serényen, s mégis egész délelőtti munkájuk két háznak kiásása vala, mert a szélvész szakadatlan hordta, rakta ismét helyébe a porozó havat.

Fent az öreg eserfa tövében megállottak utasaink tanácskozni.

— A farkasoktól többé mitsem félhetünk, — szólt Jancsibá, elkezdve a rövid megbeszélést — azért bundáinkat itten fogjuk hagyni, különben meggyölne

bajunk a sok kérdezővel, ha így — vérbe keverve beállítunk. Munkára tehát jó uraim! bundáinkat elássuk a nagy eser tövében.

— A földbe?

— A pokolba! hiszen fagyos most a föld!

— Ugy?

— A hóban! Egyensúlyozó rudainkkal kezdjük meg a munkát!

— Az öreg eser déli oldalánál körülállottak, s hosszú rudjokkal hadonázni kezdtek a hóban. Előbb a gödör nagyságát határozták meg, aztán hányni kezdték a havat. A rohanó szél szintén segített munkájokban, s nemsokára elkészült a hosszukás árok. Majd fölnyitották aczeltüskés bundájuk csatjait a lábszárakon és mellükön, s rendre, a mint

Budapesti színházak. (Magyar színház.)

fölvették, — úgy leemelték egymás hátáról s a hógödörbe hányták. Azután csak a viharok segítettek betemetni, ami nem nagy fáradságukba került.

Mikor ezzel kész valának, folytatták a tanácskozást a további teendőkről.

— Mit mondjunk a Pálfalviaknak az ágyuzásról?

Az öreg eserfa déli oldalának támasztva vállait, mely megvédte az orkán elől — beszéltek tovább.

— Mit ne mondjunk?

— Azt csak rám kell bízni! — szólt közbe Jancsibá. Én tudom legjobban. Még csak álmokban sem gondolnak egyébre az igaznál, olyat hazudok. No, de magam sem akarok a teendőkre nézve tisztességnél egyebet tudni, sem gyanakodni édes Benő urfi?!...

Ezeket Váry Benőhöz fordulva mondotta a vén góbé, s vizsgálni kezdé az urfi arezát.

— Ha igazán szeret: a feleségem lesz!... Én

imádom az első találkozásunk óta. Ezt ígérem Jan-
csibá.

— Nő, majd meglátjuk. De annyi szent, hogy
moeskos dologba hiába visznek bele, mert, amit egy
esztendeig segíték, azt egy csomó szempillantás alatt
elrontom. Most pedig a bundák hó alatt, mi a hó
felett! — indulhatunk be a faluba!

Budapesti színházak. (Népszínház.)

VII. Fejezet. A meleg erdő.

A Firtoshegy déli oldalán fekszik Firtos-Váralya,
ettől délkeletre Pálfalva felé vezet egy mezei út a
patak völgyén fölfelé. Váralyától délre Csehédfalva
huzódik meg egy meredek hegy alatt s két utnak
csufolt ösvényen járnak egymáshoz a szomszédfaluk
lakói. A patak mentén téiben szoktak járni Váralyára.

Budapesti színházak. (Vigaszínház.)

mikor a befagyott víz fölött igen pompás szánut
vagyon s a jég alatt meg-megduguló víz kiöntései
elborítják a patak medréből kiemelkedő nagy köveket
és járhatóvá teszik a vizárkot. A másik három év-
szakban csak gyalog szoktak járni a patak mentén,
a part fölött, végig kigyózó ösvényen, szekér utnak
a meredek hegyoldalt használva, hol háromnegyed
óra alatt jutnak a szomszédhoz.

Alig érünk föl a magas hegyre, mindjárt lefelé
vezet az utunk egy kis erdőben. Ez a meleg erdő.

Északi oldalát egy közvetlen mellette emelkedő
magasabb hegy köríti, azon túl van Váralya, a Firtos-

hegynek lábánál. Az északi hideg szelektől védve
háromszorosan, mindig enyhe levegő van benne.
Közvetlen mellette egy jókora hegy védi, azon túl a
magas Firtos emelkedik, hosszukás alakjával ellen-
állva az északi légáramlatnak, a Firtoson túl észak-
felé a még magasabb öreg Hargita fenyőkkel borított
sötét rengetegjei emelkednek föl a felhők szomszéd-
ságába, hogy fölfogják tomboló dühét az északi hideg
szélnek. (Folyt. köv.)

Apróságok.

— Az „Örmény anekdoták”-ból. —

A város védelmezője.

Szamosujvári nemzetőrök gyakorlatoztak 1848-
ban a némai hid közelében levő térségen. Egyszer
csak meglátják a dési ut felől egyik barátjukat
jönni, ki egyenesen a városnak tartott.

— Nem állnál meg egy percre? — kiáltották
feléje.

— Mi kell?

— Csak az kell, hogy fogj fegyvert és állj be
te is nemzetőrnek.

A megszólított dagadó önérettel felel:

— Már engedjétek meg, barátaim, de ha én is
nemzetőrnek megyek, ki marad akkor a város védel-
mezője?

Milyen az örmény?

Sokféle jellemzés van forgalomban az örmé-
nyekről, de ezek között nem utolsó az sem, melyet
Vámbéri Armin az örmények talentumáról mond.

»Ha bezárod — ugymond a zsidót, szerbet, gö-
rögöt, angolt, yankeet s a világ összes számitó népét
az örménynyel együtt egy szobába, hogy bőrzét játsz-
szanak, félóra mulva minden értékpapír és pénz az
ő zsebébe kerül.«

Lehet, hogy ez a jellemzés a keleti vagy az
európai örményekre találó, mert a magyarországi
örménység ilyesmivel, sajnos, már rég nem dicse-
kedhetik. Itt-ott még lehet nyomát észlelni nálunk
is az üzleti szellemnek; de a régihez képest ez már
csak tengődés, aminek pár évtized mulva alkalmasint
még hírmondói sem lesznek.

Képeinkhez

Vizi szárnyasok. Minálunk még csendes a vizi-
táj. Főleg a költöző madarak hiányzanak vizeinkről.
de itt-ott már felüti fejét a vadkacsa, nemsokára
jön a daru meg a gólya sok más társával. Képünkön
a vizi szárnyasokat mutatjuk be a melegebb hazá-
ból, hol az afrikai őserdők árnyában és mocsaraiban
tanyáznak, mi pedig a hidegben itthon didergünk.

Budapesti színházak. Három szép épületet mutat
képünk. Egyik a *Népszínház*, melyben *Fodák* Sári aratja
sikereit mostanság. A másik a *Magyar Színház*, mely-
ben *Pálmay* Ilka vendégszerepel általános tetszés mellett.
A harmadik a *Vigaszínház*, mely az utóbbi időben sok szép
eredeti magyar művet adatott elő. Persze szépek ezek
a színházak, de csak úgy lenne igazán kedves, ha ol-
vasóink is megjelenhetnének ezekben. Hiszem, hogy töb-
ben voltak közülök Budapesten. Azoknak kedves emléket
ujt fel szívében a színház képe. Akik még nem látták
— sóhajtanak egyet utána, mert hej! szépek is a buda-
pesti színházak!

Szórejtvény.

Három szótagom van,
Nyolcz betűt számlállok.
Első három betűm
Egy szónak találod,

És pedig jelenti
Amit a szó tesz.
Második szótagom
Csak két betűből lesz.

Ha nyújtasz szegénynek
Eppen azt jelenti.
Harmadik szótagom
Egy képző, más semmi.

Egész szavamát mi
Magyarok szeretjük:
Sok vér folyt érlette
Es most ünnepeztük

A megfejtéseket legelőszérűbb levelező-lapon beküldeni.
Megfejtési határidő 1903. márczius hó 22.

A „Független Ujság” 9. számában közölt talány megfejtése

Süveg.

Helyesen fejtették meg: Joó Mariska, Csiszár Katicza, Ferenczy Lajos, Dobos János, Szatmári Dénes, B. Szabó Sándor, László Endre, Lenner Imre, Krasznay Mihály, Balázs János, Bede Ferencz, Salamon István, Józsa Mihály.

A sorshuzásnál Szatmári Dénes (M.-Kut) neve jött ki elsőnek, kinek Gárdnyi Géza „Pohólyok” című kötetét küldöttük meg.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Lakatos Ede urnak. Kérjen mutatóvány számot egy levelező lapon a „Magyarország” kiadóhivatalától. A B. H.-ot igen nehéz pótolni, mert az a legjobban szerkesztett magyar lap. — **Felek Sándor** urnak. Tessék kérdéstevőnek az olajat valamelyik olajsűrűn átszűrni. Egyszerűen valami erősebb szövetű fémsűrűre hirtesen 5—8 cm. vastag spódium (csontszén) port és ezen át szűrje meg az olajat, ami után gépkenésre használhatja. — **Bede Ferencz** urnak. Azért késett a könyv elküldése, mert írója beteg fekszik. De pénteken postára adtuk. — **Szabó Gyula** urnak. A veszőknek tőből való eltávolítását egyáltalában a legrosszabbnak tartjuk, 1—2 szemes csapoknak meghagyása a legelőszérűbb és okszerűbb. — **Szemők Gyárfás** urnak. A felsorolt szőlőfajták homoki telepítésre alkalmasak, vasúti szállításra a Ch. croquant talán a legajánlatosabb, de a többiek is ajánlatosak, a betegségekre egyformán fogékonyak a védekezési eljárások tehát fogantatandók, a fehér szőlő biztosabban értékesíthető. — **Jakab István és Zathureczky Tivadar** urnaknak. A regény elküldése azért késett, mert az írója beteg fekszik. Most, hogy elhagyta az ágyat postára adta az elmaradt regényeket. — **Sorsjegyekről.** Toezius János Bácskeresztúr, Matyaszká István F.-Palkonya, Cs. Kis Dávid B.-Udvari, Szluka Flórián Anna, Bodnár Pál Sály, Horog László Dömsöd, Trsztyenszky Sándor Troszapusztá, Öreg-Lak, Molnár Vendel, sorsjegyeik nem huzattak ki. Orosz Lajos 91938. sz. sorsjegye 1900. jan 7-én 26 kor. 40 fillért nyert.

A „Független Ujság” szerkesztésére felügyel:

RUBINEK GYULA, országgyűlési képviselő,
a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára.

Budapesti piaci árak.

Budapest, 1903. márczius 14-én.
Babona. (Árak métermázsánként értendők.) *Buza* 08:20—08:80 K. *Rozs* 6:20 K-tól 6:25 K-ig. *Arpa* 12:20 K-tól 12:30 K-ig, jobb minőségű 12:40 K-tól 12:60 K-ig. *Zab* 12:40 K. *Tengeri* 7:80 K. *Lencse* ára 100 kg.-ként.
Sz. 0 1 2 3 4 5 6 7 8
K 27:80 27:20 26:30 25:80 25:20 24:80 23:20 21:90 12:50
Buzakorpa finom 9:00 K, durva 9:40 K.
Egyéb magvak: *mák* 25—31 K 1 q., *bab* fehér nagyszemű 18—42 K, aprószemű 24—36 K, *tarka* 20—22:00 K, *lencse* 28—48 K, *orsó* héjas 28—38 K, *lóhere* 46—58 K, *lucerna* 64—76 K. **Daltaczim** 26:00—28:50 K.
Takarmányvásár. Réti széna 540—670 fillér, mumar 580—640 fillér, zsupszalma 230—250 fillér, alomszalma 260—280 fillér.
Juhvásár. Belföldi hizalt ürű 35—46 K.
Sertésvásár. Elsőrendű 320—380 kg. nehéz 120—128 fillér, 260—280 kg.-mos 119—126 fillér, öreg 300 kg.-on tuli 115—123 fillér, szerb 111—122 fillér.

Marhavásár. Következő árak jegyeztettek: Hizott magyar ökör jobb minőségű 70—74—, középminőségű 62—69—, alárendelt minőségű magyar ökör 52—60—, jobb minőségű magyar és tarka tehén 50—66:00, magyar tehén középminőségű 48—52:00, alárendelt minőségű magyar és tarka tehén 44—, 50:00, szerbiai ökör jobb minőségű 50—68—, kivitel —, középminőségű 34—40—, szerbiai bika 46—68—, szerbia bivaly 30—52—, kiv. 50— koronáig métermázsánként élősulyban Élő borju 80—108 K.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Baromfivásár. Tyuk páronként 2:40—3:80 K, csirke 1:60—1:80 K, kappan hizott 3:50 K—8:10 K. Rucza 2:80—4:80 K. Lud sovány 4—8 K. Pulyka sovány 5:40—6:00 K.

Tojás alföldi 68—70 K, erdélyi 66—68 K, ládánként. Tea. tojás 100 drb 8:40—9:80 K.

Tejtermékek. Teavaj 2:00—2:20, tejföl 64—76 fillér literenként, főzővaj 1:60—1:80 K, tehénturó 20—32 fillér kg.-ként.

Zöldség. Sárgarépa 100 kötés K. 0:00—0:00 1 q 16:00—18:00 Petrezselyem 100 kötés 00—0:00, 1 q 14—18—, zeller 100 drb 1:00—1:60, karalábé 1:40—2:00, vöröshagyma 100 kötés 00—40 drb 6:00 q 6:00—20:60, foghagyma 30—32—, vörösrépa 100 drb. 1:60—2:00, fehérrépa, fejeskáposzta 30:00—32:00—, kelkáposzta 100 drb 4:00—8:00, vöröskáposzta 00—00—, fejessaláta 1:00—1:60, kötött saláta 0:00—0:00, burgonya rózsá 1 q 50:00—5:80, sárga 5:80—5:60

Gőzcséplőkészletek 2 1/2, 3, 4, 6, 7 és 8 lőerejűek, gőzmozsolók, szalmakazalozók gyárilag a legkifogástalanabbul kijavítva, a legmesszebbmenő szavatossággal, előnyös ár és kedvező fizetési feltételek mellett, esetleg csere útján is eladásra ajánlatnak:

SZÜCS ÖDÖN czég által **BAJÁN.**

A legjobb, legmegbízhatóbb,
gazdasági kertivetemény és virágmagvak
szerezhetők be (a volt Nöthling-féle 23 év
óta fennállott) most

GOMBÁS JENŐ
ujjonnan berendezett elsőrangú magkereskedésében,
BUDAPESTEN, Kálvin-tér 9. szám.
Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Sürgőnyczim: Consum, Budapest. Telefon: 25—02.

Magyar Élelmiszer-Szállító Részvény-Társaság
Budapest, VII. ker., Kerepesi-út 20. szám.

ÜZLETÁGAK:

Szállítási osztály: baromfi-, tojás-, vad-, vaj-, gyümölcs- és főzeléküldemények után, ha a társaság neve alatt kerülnek feladásra jelentékeny szállítási kedvezményeket folyósít. A szállítmányokra vonatkozó mindenemű kérdéseket (favardjak, utirányok stb.) készséggel nyújt felvilágosítást.

Kiviteli osztály: A társaság berlini fiókja mindenféle élelmiszer-cikkek bizományi értékesítést elvállalja. Az árakra előlegeket is folyósít.

Sertésbizományi osztály: A ferencvárosi sertésvásáron elvállalja hizott sertések bizományi értékesítését.

— Közelebbi értesítéseket a társaság igazgatósága ad. —

Magyar tenyészbika eladás.

Gróf Draskovich Iván
úr baranya-sellyei uradalma
erzsébeti kerületében lévő régi
hírnesves, tiszta magyar fajta
magyar alföldi jellegű törzs-
gulya tenyészetéből

**2 darab 3 éves és 12 darab
2 éves tenyészbika eladó.**

Ezen tenyészet az 1900. évi pécsi tenyészállat-
vásáron díszokmánynyal, az 1901. évi budapesti
XVIII. tenyészállatvásáron az I-ső és II-dik, ösz-
szesen 600 korona bikadíjjal s a mult évi pozsonyi
mezőgazdasági kiállításon kiállítási díszokmánynyal
lett kiténtetve.

Az eladást **MÁTTYUS SAMU** uradalmi
kasznár eszközzi **ERZSÉBET-PUSZTÁN**
u. p. **Baranya-Sellye**, sürgöny- és vasutállo-
más **Sztára-Zaláta**, a Baranya-Szent-Lőrincz-
Nasiczi helyi érdekű vasutvonalon.

— 1901. évi forgalom 26,000 bál. —

Felhívjuk a t. cz. gazdaközönség figyelmét a budapesti gyapju-aukceziókra

melyek az év folyamán több sorozatban, nevezetesen
július és szeptember hónapokban tartatnak meg

Az aukceziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Buda-
pest, Dunaparti teherpályaudvar” címzett gyapjuküldemények
a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben,
valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket
elfogad és mindennemű felvilágosításai szolgál:

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. S Társa
Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
BUDAPEST, Váci-körút 63. szám

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek 2 1/2 egész 12 lóerőig,
szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rosták,
konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák,
„COLUMBIA-DRILL” legjobb sorvetőgépek, Planet jr. kapálók,
szecskavágók, répvágók, kukoricza-morzsolók, darálók,
őrítő-malmok, egytetemes acél-ekék, 2- és 3-vasú
ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Tavaszi luxusló-vásár.

A budapesti Tattersall rész-
vénytársaság az idei XXIII-ik
tavaszi luxusló-vásárt

1903. évi márczius hó 23.
24., 25-ik napjain

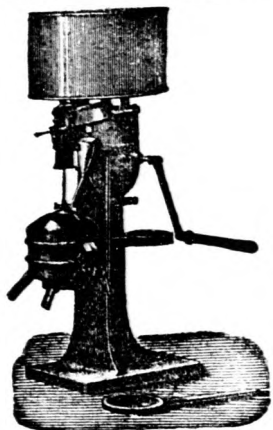
rendezi az „Országos Magyar
Gazdasági Egyesület” véd-
nöksége alatt a Tattersall istállóiban.

**A luxusló-vásár díjazással lesz
egybekötve.** Négyes-fogatok részére
2, kettős és jukker-fogatok, valamint
hátaslovak részére 3, azaz **mindössze
11 díj, összesen 2400 korona
összegben** áll rendelkezésre.

A vásár tervezetét legközelebb küldi
szét a Tattersall titkári hivatala az
érdeklődőknek.

▼ ▼ A POZSONYI II. MEZŐGAZDASÁGI ORSZÁGOS KIÁLLÍTÁSON ▼ ▼

DISZOKLEVEL legnagyobb kitüntetés.

„SIEGENA“
név alatt kerül ezentúl for-
galomba a **„MÉLOTTE“**
rendszerű jelenleg legjobb és
legolcsóbb

**tej-
főlözőgép**

(Magy. szabad. 20232. sz.)

mely

a következő előnyökkel bír:
Legtartósabb szerkezet!
Legnagyobb munkabírás!
Legkönnyebb hajtás!
Legtökéletesebb főlőzés!

FEHÉR MIKLÓS

gépgyár részvénytársaság

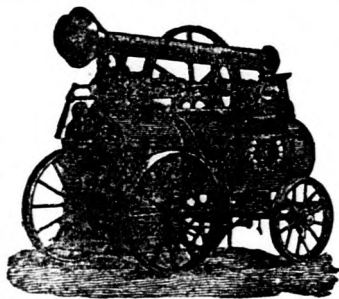
Budapest, V., Külső Váci-ut 80.

Mindenemű tejjgazdasági
gépek.

A magyar kir. állam-
vasutak gépgyára gazd.
gépeinek eladása.

Használt és jól javított
gőzcséplőkészletek.
Csereüzletek.

Árjegyzék ingyen és bér-
mentve.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. sz., II. em.

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület

ugy is mint a

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége

Alakult 1900.

erkölcsi támogatásával

Alakult 1900.

Biztosítéki alap:

Kormány hozzájárulásával	400.000.— kor.
Alapítványok	1.268.080.— kor.
Tartalékok	111.053.60 kor.

Összesen . . . 1.779.133.60 kor.

Első évi fölösleg . . . 90.349.— kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére különféle módozatok szerint.

Az fizeteredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi fizetfeleslegből úgy a tűz- mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést nyernek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatvánnyal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál az Igazgatóság.

**Alfa-Separator
Részv.-Társaság**

BUDAPESTEN

Iroda: V., BATHORY-UTCZA 4.

Gyártelep: VI., PETNEHÁZY-UTCZA 8—10.

Tejjgazdasági gépgyár

Tejjgazdasági eszközök és gépek gyártása.

Tejszövetkezetek és tejtelepek berendezése.

Árjegyzékek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Alfa Laval Separatoraival
eddig több mint 500 első
díjat nyertek. — Évi gyártás
körülbelül 45000 darab.

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photocznokografiai műintézet

Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

KÉSZIT:

mindennemű nyomtatványhoz szükséges

CLICHÉKET

Chemigrafia, chromotypia, photo- (auto)-
typia, fametszet stb. útján. Térképek, terve-
zetek, alaprajzok photolithografaiilag leg-
szebben, legolcsóbban sokszorosítottak

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltenek.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Stassfurti kainitot szavatolt
12,40% tiszta
káli = 23—24% kénsavas káli tartalommal,

Stassfurti kálitrágyasót szavatolt 40% tiszta káli = 74—76% kénsavas káli
tartalommal,

Kovasavas-kálit (dohánytrágyázásra)
továbbá mindennemű egyéb

Műtrágyaféléket, azonkívül
Rézgáliczot (98—99%) elismert kitűnő minő-
ségben szállít a

**„Hungária“ műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar
részvénytársaság**

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.